

A construction site under an overcast sky. In the foreground, a large pile of grey gravel. In the middle ground, a yellow CAT bulldozer is positioned on the right, and a yellow BOMAG roller is on the left. In the background, several high-voltage power line towers are visible against a grey, cloudy sky. A person in an orange safety vest is walking on the right side of the frame.

TEETÖÖMASINATE JUHT, tase 3, töökohapõhine õpe

Juhend ettevõttepoolsele
praktikajuhendajale

2019/20 õ-a

Töökohapõhine õpe

Töökohapõhine õpe ehk õpipoisiõpe on kutseõppe vorm, mille puhul õpilane läbib kuni ühe kolmandiku õppest koolis ja vähemalt kaks kolmandikku ettevõttes. Õpe toimub kutseõppe õppekava alusel. Õpilane täidab töökohas ettevõttepoolseid tööülesandeid, mis aitavad tal saavutada õppekavas kirjeldatud õpiväljundeid. Kool ja ettevõtte lepivad eelnevalt kokku, milliste õpiväljundite saavutamise eest vastutab kool ja milliste eest ettevõtte. Lisaks toimub õppetöö õppeasutuses. Vt JKHK õppekorralduseeskirja lisa [“Töökohapõhise õppe rakendamise kord”](#)

Õppe läbimisel saab õpilane kutseõppeasutuse lõputunnistuse kutseõppe läbimise kohta.

Teetöömasinate juhi õppekava

Järvamaa Kutsehariduskeskuse **TEETÖÖMASINATE JUHT** õppekava maht on 30 EKAP-it, st **780 tundi**, õppekava (st koolis toimuv õpe + ettevõttepraktika) läbitakse **6 kuuga**.

Töökohapõhises õppevormis teetöömasinate juhi erialal on:

- koolis läbiviidava õppe (auditoorsed tunnid ja õpilase iseseisev töö) maht **156 tundi**.
- Ettevõttepraktika maht **624 tundi**. Praktika sooritatakse ajavahemikul:
 - 13.09.2019 - 21.02.2020 (septembris alustav õppegrupp)
 - 15.01.2020 - 12.06.2020 (jaanuaris alustav õppegrupp)

Teetöömasinate juhi õppekava moodulid

Teetöömasinate juhi õppekavas on järgmised moodulid:

- Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused 3 EKAP (78 tundi)
- Teetöömasinate juhtimine ja hooldamine 16 EKAP (416 tundi)
- Mõõdistus- ja märketööd 3 EKAP (78 tundi)
- Praktika 8 EKAP (208 tundi)

Mõistete selgitused

Õpiväljundid on õppimise tulemusel omandatavad teadmised, oskused ja hoiakud või nende kogumid, mille saavutatust on võimalik tõendada ja hinnata. Õpiväljundeid on kirjeldatud **õppekava** või mooduli läbimiseks vajalikul lävendi tasemel.

Kutseõppe õppekavad koosnevad **moodulitest**. **Moodul** on **õppekava** terviklik sisuühik, mis koondab kompetentsusnõuetega vastavuses olevad õpiväljundid.

Õppekava määrab kindlaks kutse-, eri- ja ametialase õppe eesmärgid ja ülesanded, saavutatavad õpiväljundid ja seosed Eesti kvalifikatsiooniraamistikuga, õpingute alustamise ja lõpetamise nõuded, **õppekava** moodulid ning nende mahu koos õpiväljundite ja hindamiskriteeriumitega, moodulite valiku võimalused ja tingimused ning spetsialiseerumisvõimalused.

Mis on praktika

Praktika on:

(a) õppekava raames

(b) töökeskkonnas

(c) juhendaja juhendamisel

(d) kindlate õpieesmärkidega tehtav töö

Praktika eesmärk

Praktika käige tähtsam eesmärk on aidata kaasa moodulite õpiväljundite saavutamisele praktikandi poolt.

Vastutuse jagunemine kooli ja ettevõtte vahel õpiväljundite saavutamiseks praktikandi poolt 1

Kool ja ettevõtte vastutavad ühiselt järgmiste moodulite õpiväljundite saavutamise eest praktikandi poolt (õpiväljundid on toodud tagapool olevatel slaididel):

- Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused 3 EKAP (78 tundi)
- Teetöömasinate juhtimine ja hooldamine 16 EKAP (416 tundi)
- Mõõdistus- ja märketööd 3 EKAP (78 tundi)

Kool tagab teoreetilise väljaõppe ja esmaste praktiliste oskuste omandamise, ettevõtte tagab praktiliste vilumuste saavutamise.

Vastutuse jagunemine kooli ja ettevõtte vahel õpiväljundite saavutamiseks praktikandi poolt 2

Mooduli Praktika (8 EKAP, 208 tundi) õpiväljundite saavutamise eest vastutab ettevõtte

Kuidas ettevõtte saab täita oma vastutust

- Tutvub teetöömashinate juhi eriala [õppekavaga](#) ja [rakenduskavaga](#) (laadige alla)
- Võimaldab praktikandil praktika ajal täita eelmistel slaididel nimetatud moodulite õpiväljundite saavutamiseks vajalikke tööülesandeid (vt. õpiväljundid moodulite kaupa järgnevatel slaididel)
- Juhendab praktikanti tööülesannete täitmisel nii, et ta saavutaks õpiväljundid
- Praktikajuhendaja annab praktika lõppedes hinnangu õpiväljundite saavutamise (programm/hinnangulehel) ning üldhinnangu praktika sooritamisele (praktikapäeviku lõpus) praktikandi poolt

Moodul - Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused

Õpiväljundid:

- mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis
- selgitab enda ja ettevõtte toimimist turumajanduse tingimustes
- mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas
- saab aru õigustest ja kohustustest töökeskkonnas tegutsedes
- käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil

Moodul - Teetöömasinate juhtimine ja hooldamine

Õpiväljundid:

- mõistab teetöömasinate ehitust, tööpõhimõtteid, juhtimisvõtteid, ohutus- ning hooldusnõudeid vastavalt juhenditele ning liiklusseadusele
- omandab juhtimisvõtteid, järgib liikluseeskirju, sooritab ohutult õppesõitu ning täidab tööülesandeid teetöömasinatele
- kontrollib igapäevaselt teetöömasinate, nende haagiste ja lisaseadmete tehnonõuetele vastavust, töökorrasolekut ning hooldab neid
- valmistab masinad ette hoiustamiseks või hooajatöödeks, hooldades neid vastavalt juhenditele
- hindab masinate, seadmete ja töövahendite kuluvosade seisundit ning vahetab kuluvosaid lähtudes tootja remondijuhistest
- järgib töökeskkonnaohutuse ning -tervishoiunõudeid teetöömasinate hooldamisel ning juhtimisel

Moodul - Mõõdistus- ja märketööd

Õpiväljundid:

- mõistab geodeesia aluseid, mõõdistamisel ja märkimisel kasutatavaid põhimõisteid
- teeb juhendamisel tööjoonist järgides mõõdistus- ja märketöid pinnase teisaldamiseks ja kaevetöödeks, kasutades asjakohaseid mõõteriistu ja meetodeid
- teisendab mõõtühikuid, lahendab tehnoloogiaülesandeid sh. protsentarvutus, trigonomeetria, tasandi- ja ruumigeomeetria
- täidab töökeskkonnaohutuse ja tervishoiu nõudeid mõõteriistadega töötamisel
- analüüsib juhendamisel enda tegevust mõõdistamis- ja märketööde läbiviimisel

Moodul - Praktika

- planeerib meeskonnaliikmena oma tegevust, järgib töötamisel ettevõttes väljakujunenud tööritmi
- märgib töömaa vastavalt tööjoonisele
- teeb teetöömasinatega teedehitus- ja remonttöid vastavalt tööülesannetele
- teeb juhendamisel meeskonnatööna teetöömasinate ja mehhanismide perioodilisi hooldus- ja taastustöid
- järgib töökeskkonnaohutuse ja -tervishoiu nõudeid
- arendab suhtlemis- ja meeskonnatöö oskusi praktilise töö tingimustes, mõistab oma rolli meeskonna liikmena ühiste eesmärkide saavutamisel ja vastutab meeskonna liikmena tööde kvaliteedi ning tulemuslikkuse eest
- analüüsib enda toimetulekut erinevate tööülesannetega ja täidab iga tööpäeva lõpus praktikapäevikut ning kaitseb praktikaperioodi lõpus aruande

Milles seisneb juhendamine?

Juhendaja kõige olulisem ülesanne on praktikandi erialaste teadmiste-oskuste täiendamine, mida toetab juhendajapoolne suhtlemine, innustamine, toetus õppeprotsessis ja probleemide lahendamine töösituatsioonis. Samuti on oluline praktikandi sotsiaalne areng ja isiksuse kujunemine.

Juhendaja ülesanded on:

- Ettevõtte sisekorra tutvustamine
- Koostööpõhimõtete selgitamine
- Tegevuse sisuline analüüs
- Eneseanalüüsi toetamine
- Tagasiside andmine

Juhendades püüdke (1):

- lähtuda konkreetsest inimesest - vanus, eelnev kogemus, isikuomadused jne;
- suunata praktikanti mõtestama oma tegevusi;
- suunata praktikanti oma töötulemusi analüüsima lähtuvalt õppekava õpiväljunditest (välja toodud praktikapäevikus);
- julgustada praktikanti küsima küsimusi;
- anda praktikandile vahetut tagasisidet nii õnnestumiste kui ebaõnnestumiste kohta;

Juhendades püüdke (2):

- varieerida praktikandi tööülesandeid, nii et tal oleks võimalik saada kogemusi erinevatest teetöömasinatest ja erinevatest töödest;
- jääda igas olukorras toetavaks ja sõbralikuks;
- suunata praktikandi ajakasutust;
- suurendada teadlikkust ohutu töökeskkonna korraldamisest;

Juhendades püüdke (3):

- kujundada praktikandi sotsiaalseid oskusi;
- tutvustada ettevõttes kehtivaid reegleid.

Probleemide ilmnemisel pöörduge koolipoolse juhendaja poole -

Ivar Kohjus, telefon - 5255265, ivar.kohjus@jkhk.ee.

Praktikadokumendid

Praktikadokumendid on:

- Praktikaleping
- Programm/hinnanguleht
- Praktikapäevik
- Praktikaaruanne
- Järvamaa Kutsehariduskeskuse praktikandi hinnanguleht

Praktika programm/hinnanguleht, praktikapäeviku ja praktikaaruande vorm ning JKHK praktikandi hinnanguleht on allalaetavad [siit](#)

Juhendaja roll praktikadokumentide täitmisel

- Nõustab praktikanti praktikapäeviku täitmisel (kuidas hinnata tööülesande sooritamist lähtuvalt õpiväljunditest - enesehinnangu lahtris).
- Kinnitab oma allkirjaga praktikandi poolt praktikapäevikusse kantud tööülesannete sooritamise.
- Praktika lõppedes annab omapoolse üldhinnangu praktikale (praktikapäeviku lõpus).
- Praktika lõppedes annab hinnangu õpiväljundite saavutamisele praktikandi poolt (programm/hinnangulehel praktikajuhendaja hinnangu veerus). Vt. JKHK õppekorralduseeskirja lisa [“Üldised hindamise põhimõtted ja kriteeriumid”](#)
- Praktika lõppedes täidab ettevõttepoolse hinnangu Järvamaa Kutsehariduskeskuse praktikandi hinnangulehel (vastav vorm on lisatud õpilasele antavatele praktikadokumentidele).

Praktikandi roll praktikadokumentide täitmisel

- Täidab praktikapäevikut, kirjeldades igal töönädalal täidetud tööülesandeid ning annab hinnangu tööülesannete täitmisele lähtuvalt õpiväljunditest.
- Praktika lõppedes hindab õpiväljundite saavutamist praktika programm/hinnangulehel õppija enesehinnangu veerus.
- Praktika lõppedes täidab praktikaaruande vastavalt kooli [kirjalike tööde vormistamise juhendile](#).
- Praktika lõppedes esitab koolile täidetud praktikapäeviku koos juhendaja hinnanguga, praktika programm/hinnangulehe koos enesehinnangu ja juhendaja hinnanguga, JKHK praktikandi hinnangulehe koos enesehinnangu ja ettevõttepoolse hinnanguga ning praktikaaruande.

Materjalid tutvumiseks

Pealkirjadele vajutades saate failid endale alla laadida

[Teetöömasinate juhi eriala õppekava](#)

[Teetöömasinate juhi rakenduskava](#)

[Juhendamine ja juhendaja rollid](#) (koostanud Veiko Belials, Luua Metsanduskool)

[Juhendamistsükkel](#) (koostanud Veiko Belials, Luua Metsanduskool)

[Järvamaa Kutsehariduskeskuse õppekorralduseeskiri](#)